

BUURTBOERDERIJ DE NIJKAMPHOEVE

Beleidsplan 2015 - 2017

INHOUD

Beleidsplan 2015.....	3
Inleiding.....	3
Missie	3
Doelstelling.....	3
Boerderij.....	4
Dierenwelzijn	4
Hygiëne	5
Accommodatie.....	5
Duurzaamheid.....	7
Tuinen	7
Biologische tuin	7
Kruidentuin	8
De hobbytuinen	8
Organisatie	8
Communicatie	9
Vrijwilligers	9
Recreatie en activiteiten	9

Educatie	10
Maatschappelijk functioneren	11
Financiën.....	11
Inkomsten	11
Uitgaven	12
Toekomstige ontwikkelingen	12

INLEIDING

Voor u ligt ons beleidsplan 2015. Met dezelfde inzet als in 2014 zullen onze vrijwilligers de boerderij weer open houden voor het publiek. De zorg voor de dieren zal weer optimaal zijn en voor onze bezoekers zal het theehuis een prettige plek zijn om met een versnapering de activiteiten op de boerderij te beschouwen.

Na twee jaar nu de boerderij beheerd te hebben, wordt het steeds duidelijker hoeveel inzet en motivatie nodig is om onze doelstellingen te bereiken. Doch met veel enthousiasme wordt door vele vrijwilligers gewerkt aan het behouden en uitbreiden van onze BuurtBoerderij. Het afgelopen jaar heeft ons ook inzicht gegeven wat onze mogelijkheden zijn en waar wij verbetering en versterking behoeven. Dit betekent dat het beleidsplan een groter realiteitsgehalte zal hebben dan dat van het vorige jaar.

MISSIE

De Stichting Vrienden van de Nijkamphoeve wil een laagdrempelige, voor iedereen toegankelijke buurtboerderij exploiteren.

We willen het boerderijdier dichterbij de mensen brengen, en in het bijzonder bij de kinderen.

We willen bewustwording creëren voor natuur, milieu en duurzaamheid in de eigen leefomgeving, onder andere door natuur- en milieu educatie te geven aan kinderen, ouders en ouderen.

DOELSTELLING

Om dit te realiseren stelt de stichting zich ten doel om:

1. De boerderij in exploitatie ongewijzigd voort te zetten, met behulp van vrijwilligers en de steun van donateurs en sponsors.
2. Op termijn van twee jaar de exploitatie uit te breiden met nevenactiviteiten als een kleine horeca voorziening en de zolder uit te breiden voor verschillende activiteiten.
3. Het bezoekersaantal te laten groeien tot 30.000 op 1 januari 2018 en de lessen aan scholieren uit te breiden tot 45 lessen per jaar op 1 januari 2018.

BOERDERIJ

Binnen de boerderij draait het vooral om de dieren en het dierenwelzijn. Daarnaast dient het onderkomen te zijn aangepast aan de onder te brengen dieren en dient deze in goede staat te zijn.

DIERENWELZIJN

Dierenwelzijn is belangrijk. Kinderboerderijen hebben een educatieve- en voorbeeldfunctie. Dit vraagt om openheid over de wijze waarop er met de dieren op de boerderij wordt omgegaan. Er dient dan ook rekening te worden gehouden met de volgende zaken:

- Dieren op een kinderboerderij worden gehouden in een omgeving waarbij zij zo goed mogelijk hun soorteigen gedrag kunnen etaleren..
- Dieren op boerderijen hebben een educatieve functie, de beherende organisatie heeft voor iedere aanwezige diersoort een educatief doel geformuleerd.
- De dieren hebben voldoende ruime huisvesting die aangepast is aan het aantal, de grootte en de soort specifieke behoefte van de aanwezige dieren.
- Dieren kunnen indien gewenst afgezonderd van publiek gehouden worden.
- Een kinderboerderij heeft als belangrijke functie direct contact tussen mens en dier. Op het contact in weides, hokken en knuffelhoeken is toezicht. Is er geen medewerker aanwezig, dan is er geen mogelijkheid tot direct contact met de dieren. De boerderij is alleen open als er een beheerder aanwezig is.
- Het beheer van een buurtboerderij, de verzorging van de dieren en de invulling van de publieksfunctie vereist deskundigheid. De beherende organisatie zorgt voor de inzet van een vakbekwaam beheerder.
- Afspraken over de verzorging van de dieren moeten goed vastgelegd worden (o.a. in een logboek)
- Overpopulatie moet voorkomen worden.
- Verjonging van de veestapel is nodig om een gezonde populatie te houden. Vooralsnog wordt dit niet bereikt door fokken doch door het aankopen dan wel leasen van dieren.
- Dieren moeten goed gezond zijn. Regelmatig controleert een dierenarts de dieren op de boerderij.
- Op diverse (educatieve) manieren besteedt de kinderboerderij aandacht aan het welzijn van en respect voor het dier en de verschillende vormen van het houden van dieren in de veehouderij.

HYGIËNE

Een goed hygiënebeleid is op een kinderboerderij van het grootste belang om besmettingen bij medewerkers en bezoekers met door dieren meegedragen ziektekiemen te voorkomen. Een persoonlijk hygiënebeleid voor zowel medewerkers als bezoekers is hierbij van belang, waarbij de nadruk ligt op het goed wassen van handen met water en zeep, na contact met dieren, mest en de omgeving van dieren om zoönosen te voorkomen.

Zoönosen zijn infectieziekten die overgedragen kunnen worden van dier op mens. Het is mogelijk dat dieren op de kinderboerderij een zoönose bij zich dragen zonder dat er verschijnselen te zien zijn. Wanneer bezoekers in contact komen met mest en dergelijke, is het mogelijk dat bezoekers besmet worden met deze zoönose-verwekkers en een infectie ontwikkelen.

De 'code voor hygiëne op kinderboerderijen in Nederland' van de Stichting Kinderboerderijen Nederland (SKBN) wordt gevolgd. In deze hygiëncode worden een aantal belangrijke handvatten gegeven om overdracht van zoönosen te voorkomen, zoals:

- Weiden die toegankelijk zijn voor het publiek worden regelmatig uitgemest.
- Wanneer er een aparte eetgelegenheid aanwezig is op de boerderij, moet deze schoon en mestvrij zijn.
- Er is een gelegenheid om laarzen en schoenen schoon te maken.
- Er is een bord met instructies voor bezoekers over hygiëneregels en zoönosen aanwezig. In de code voor hygiëne op buurtboerderijen wordt aangeduid wat er op het bord moet staan en waar dit geplaatst kan worden.
- Op de boerderij moet het publiek de handen kunnen wassen met water en zeep en de handen kunnen afdrogen met (papieren) wegwerphanddoeken.

Er wordt gestreefd om in 2016 een Zoönosen keurmerk te hebben.

ACCOMMODATIE

De accommodatie dient in goede staat te verkeren.

De accommodatie dient geschikt te zijn voor de ontvangst van mensen met een beperking. Aanpassingen voor deze doelgroep worden waar mogelijk met subsidie aangebracht.

De accommodatie dient indien nodig voor de hygiëne te worden aangepast.

2015 zal gebruikt worden om een beleidsplan voor de accommodaties op te stellen

Hiervoor zal bij alle functiegroepen het volgende worden geïnventariseerd:

- Wat vind je het prettigste van de ruimten waar je in werkt/verblijft;
- Wat mis je in de ruimten waar je in werkt/verblijft;

- Wat voor taken doe je in welke ruimten;
- Hoeveel opslag is er nodig voor jullie functie;
- Wat voor ruimte ontbreekt er nog;
- Wat vind je van de alle verschillende onderdelen van boerderij en terrein.

Op basis van de uitkomsten en eigen bevindingen zal er een plan worden opgesteld met de volgende onderwerpen:

- Functies en ruimten;
- Passen alle (gewenste) functies in de huidige ruimten;
- Gewenst functioneel programma;
- Inventarisatie “waar kunnen de huidige ruimten voor gebruikt worden;
- Overzicht van de benodigde activiteiten om alle gewenste functies een optimale plek te geven.

Dit plan zal in overleg met bestuur en betrokkenen moeten worden vastgesteld voor dat het als uitgangspunt voor accommodatie-activiteiten kan worden gebruikt.

Meerjaren Onderhouds Plan(MOP)

Het huidige MOP zal in het kader van het Accommodatie Beleidsplan worden gezien. Een ruimte die zijn functie verliest heeft geen onderhoud, maar een aanpassing voor de nieuwe te huisvesten functies.

Het meerjaren onderhoudsplan zal vervolgens worden gesplitst in:

- Vervangend onderhoud;
- Planmatig onderhoud;
- Contract onderhoud;
- Calamiteitenonderhoud.

Inventaris

Ook de inventaris heeft onderhoud nodig. Analoog aan het meerjarenonderhoudsplan voor de gebouwen en terreininrichting. Zal er na een inventarisatie van de inventaris een onderhouds-/vervangingsplan hiervoor worden opgesteld.

Investeringsplanning

De op accommodatie en inventaris gerichte activiteiten die uit het beleidsplan volgen zullen in een investeringsplanning worden vertaald. Uit deze planning en het MOP zullen de jaarwerkplannen en –begrotingen voor de accommodaties en inventaris volgen.

DUURZAAMHEID

Zoals ook in het ondernemingsplan is aangegeven, wil de stichting een duurzame boerderij exploiteren. Op het gebied van energie, water, groen, afval en biodiversiteit worden activiteiten ontplooid die de duurzaamheid bevorderen.

Voor de energie opwekking is al deels voorzien in zonnepanelen. Er is ook een oplaadpunt voor elektrische fietsen. Er wordt nagegaan of er mogelijkheden tot subsidiëring en/of sponsoring zijn voor het plaatsen van een kleine windmolen. Daarnaast wordt bekeken waar het aanbrengen van energiezuinige verlichting mogelijk is. De accommodatie dient verder kritisch beschouwd te worden op isolatie.

Wat betreft het water wordt bezien of het opvangen en gebruiken van regenwater tot de mogelijkheden behoren.

Wat betreft het onderhoud aan het groen wordt gekozen voor biologische middelen om onkruid te bestrijden.

De boerderij is een inzamelpunt voor vet en afgedankte elektrische apparatuur. In samenwerking met de verschillende instanties worden deze inzamelingen georganiseerd. In 2015 wordt dit uitgebreid met het inzamelen van lege batterijen en cartridges.

Ook kledinginzameling in samenwerking met het Leger des Heils wordt onderzocht.

De biodiversiteit is een onderwerp dat bij uitstek geschikt is als educatief onderwerp. Gekeken wordt hoe dit kan worden verwerkt in de lesstof van de scholen. Er dient daarnaast een studie te worden gedaan naar de mogelijkheden tot biodiversiteit op de boerderij. Ook het opzetten van een biologische tuin draagt hiertoe bij.

TUINEN

BIOLOGISCHE TUIN

De biologische tuin van de BuurtBoerderij is verdeeld in verschillende vakken. De functie van de tuin is mede gericht op educatie. De groenten worden hier door middel van wisselteelt geteeld. Met wisselteelt wordt bedoeld dat niet elk jaar steeds dezelfde groenten op hetzelfde stuk geteeld worden. De teelten variëren van radijs tot sla en van snijbonen tot courgettes. Er worden geen bestrijdingsmiddelen gebruikt. Er worden natuurlijke middelen ingezet om de planten te beschermen.

Vanuit het theehuis "Onder de linde" gaat door vrijwilligers de verkoop plaatsvinden. Tevens worden hier diverse kleine consumpties, zoals koffie, thee, fris, ranja en diverse versnaperingen (chips, koeken, snoep) verkocht. Op termijn is het mogelijk om broodjes met biologische producten, tosti's en incidenteel poffertjes en pannenkoeken te verkopen.

KRUIDENTUIN

In de kruidentuin worden weer kruiden gezaaid, die via de BuurtBoerderij verkocht kunnen worden. In 2015 wordt gekeken of met pluksessies mensen onder begeleiding zelf kruiden kunnen plukken.

DE HOBBYTUINEN

In dit deel van de boerderij wordt de tuin verdeeld in kavels van 25 m² en elk jaar verhuurd aan belangstellenden uit de omgeving. Ook hier wordt gekozen voor een biologische benadering. Met de uitgifte van hobbytuinen sluiten we aan bij het initiatief van de stadslandbouw in Den Haag.

ORGANISATIE

De organisatie van de stichting Vrienden van de Nijkamphoeve streeft ernaar om de invulling van het bestuur zodanig vorm te geven dat de bestuursleden minder betrokken zijn bij de dagelijkse gang van zaken van de buurtboerderij. Hierbij worden de verantwoordelijkheden van de individuele bestuurders gespreid over een bestuur en dagelijks bestuur. De verantwoordelijkheid voor het beheer van de boerderij wordt toegewezen aan drie vrijwilligers. De functies daarvan zijn: Beheerder Veevastel; Beheerder Accommodaties en Beheerder Tuinen.

De stichting houdt contact met de branche door lid te zijn van de SkBN en een samenwerking aan te gaan met de Samenwerkende Ondernemende Kinderboerderijen (SOK)

De stichting zoekt samenwerking met het Verpleeghuis Houtwijk, het verzorgingshuis Houtwijk en het HagaZiekenhuis om hiermee de buurtfunctie van de boerderij invulling te geven.

De beheerders krijgen een herhalingscursus in het gebruik van een AED apparaat voor reanimatie. De beheerders krijgen tevens een verkorte opleiding dierenverzorging.

In 2015 wordt er Risico Inventarisatie en Evaluatieplan gemaakt. Tegelijkertijd zal een preventiemedewerker worden aangesteld om dit plan te implementeren.

COMMUNICATIE

Communicatie is voor een stichting als de Vrienden van de Nijkamphoeve van levensbelang. Continu moet er aandacht zijn voor de communicatie met de omgeving, de doelgroepen, de donateurs en de sponsors en niet te vergeten de overheidsinstanties. Om dit goed uit te voeren is een communicatieplan opgesteld. Dit plan heeft tot doel om het volgende te bewerkstelligen:

- Het uitdragen van de boodschap wat de functie is van de buurtboerderij
- Het verkrijgen van naamsbekendheid
- Het werven van sponsors en donateurs
- Het activeren van vrijwilligers
- Het positioneren van de boerderij binnen de gemeenschap van de wijk en het stadsdeel
- Opvallen.

De interne communicatie dient de nodige aandacht. Er wordt een protocol opgesteld waarin wordt omschreven hoe we elkaar informeren.

VRIJWILLIGERS

De vrijwilligers vormen de drijvende kracht achter de stichting. Het hebben van voldoende vrijwilligers is heel belangrijk om de buurtboerderij tot volle wasdom te laten komen. Niet alleen de capaciteit maar ook kwaliteit speelt daarbij een grote rol. Het is dus niet alleen zaak om voldoende vrijwilligers te vinden doch ook die vrijwilligers te werven die ervaring, enthousiasme en kennis inbrengen op allerlei gebied.

Het werven van vrijwilligers dient dan ook voortvarend te worden opgepakt. Het is wenselijk dit apart te organiseren en ook contacten te leggen met de stichting PEP. Het is verstandig om de opzet rond de vrijwilligers goed te organiseren. Het werken met vrijwilligersovereenkomsten en het aanwijzen van begeleiders van de vrijwilligers is een voorwaarde om de vrijwilligers goed en efficiënt in te zetten.

RECREATIE EN ACTIVITEITEN

Vanuit de missie komt naar voren dat de stichting de bewoners van de omliggende wijken middels de BuurtBoerderij een bepaalde vorm van zinvolle vrijetijdsbesteding, ontspanning en een ontmoetingsplek (samengevat in het woord recreatie) wil bieden. Dat is het streven geweest sinds de overname van de boerderij in 2012. De missie blijft daarom dezelfde en waar nodig zal deze worden aangepast, dit naar aanleiding van wat we leren in het nieuwe jaar.

Bij de BuurtBoerderij kan men onderscheid maken tussen een binnen- en een buitengedeelte. Het streven is om zes dagen in de week de boerderij open te stellen voor bezoek. Op maandag is de boerderij gesloten voor diverse onderhoudsklussen. De boerderij dient ook voor mindervaliden goed bereikbaar te zijn. Een aantal keren per jaar worden er activiteiten georganiseerd. Voorbeelden daarvan zijn, het Schaapscheerfeest, Boerendag (in samenwerking met het

verzorgingstehuis die hun zomerfeest viert), de Open dag en Veiling en de Sinterklaasviering, maar ook in de vakanties leuke activiteiten verzinnen voor de kinderen die dan de boerderij bezoeken.

De laagdrempeligheid van de boerderij moet gewaarborgd blijven en locatie en geld dienen geen belemmering te vormen voor bezoekers van de boerderij. Ook moet het mogelijk zijn om dieren vast te houden (uitzonderingen daar gelaten) en te aaien, onder andere voor het rustgevende effect wat dat op mensen heeft.

Het ontplooiën van activiteiten is altijd ingegeven vanuit het belang van het functioneren van de boerderij en dient ook bij te dragen aan het vervullen van de missie. Daarnaast mogen de activiteiten er ook toe bijdragen dat er inkomsten kunnen worden gegenereerd uit verkoop van producten die vanuit de activiteit kunnen voortkomen.

Het opstellen van een activiteitenkalender in relatie tot het communicatieplan is nodig om alle activiteiten goed te organiseren. Voor het goed verlopen van de – met name – grote activiteiten wordt een draaiboek gemaakt en aangepast waar nodig.

De boerderij is in 2014 een bijenstal en twee imkers rijker geworden. Dit kan de mate van activiteit vergroten. Als onderdeel van de missie zullen er activiteiten rondom de bijenstal ontplooid worden. Echter, er dient gelet te worden op haalbaarheid en beschikbaarheid van de boerderij. Omdat er bij de bijenstal ook sprake is van educatie, milieu en duurzaamheid zal in samenspraak met de werkgroepen deze activiteit(en) ontplooid worden.

In 2015 wordt de samenwerking met het Juliana Kinderziekenhuis gestalte gegeven. De boerderij dient dan voldoende te zijn aangepast om deze doelgroep te kunnen ontvangen. Met het JKZ wordt gekeken naar de juiste invulling van deze samenwerking.

EDUCATIE

Eén van de pijlers van de stichting is de educatie aan kinderen en volwassenen over natuur en milieu. Om dit te kunnen waarmaken is het nodig om de educatie op dezelfde manier door te zetten als voor de overname door onze stichting..

Er dient actief geworven te worden bij de scholen en onderwijsinstanties in de buurt om hen ertoe over te halen enkele lessen op de boerderij te volgen. Daarnaast wordt de mogelijkheid onderzocht om educatie voor volwassenen op poten te zetten door het houden van voordrachten of workshops over natuur en milieu. Hierbij kan ook gekeken worden naar specifieke doelgroepen.

Het streven is om in 2017 45 lessen per jaar te kunnen geven.

MAATSCHAPPELIJK FUNCTIONEREN

De buurtboerderij heeft na de overname een nog belangrijkere functie in de buurt gekregen. Dit komt omdat de boerderij losgekomen is van de gemeente en voor zijn bestaansrecht afhankelijk is van draagvlak in de gemeenschap. Deze rol moet de stichting met verve 'spelen'. Dit is nodig om te zorgen voor continuïteit van de boerderij.

Om onze missie, een laagdrempelige voor iedereen toegankelijke buurtboerderij te zijn, ten uitvoer te brengen wordt het beheer van de boerderij uitgevoerd door vrijwilligers, die samenwerken met leerlingen van de opleiding Dierversorgung 1 t/m 4. Wij bieden ook stage mogelijkheden voor leerlingen van allerlei type opleidingen. Via Middin bieden wij werkervaringsplaatsen aan voor mensen met een lichamelijke of geestelijke beperking.

In samenwerking met REAKT krijgen mensen met psychische problemen de mogelijkheid om te re-integreren in onze maatschappij. Ook met andere hulpverlenings instanties bieden wij deze re-integratie trajecten aan.

Daarnaast zoekt de stichting nog nauwere samenwerking met het HagaZiekenhuis en het Juliana Kinderziekenhuis. .

FINANCIËN

INKOMSTEN

De stichting krijgt haar inkomsten uit donaties en sponsoring. Daarnaast probeert zij door subsidies projecten te financieren.

De donaties worden geworven door middel van actief flyeren in de wijken rondom de BuurtBoerderij, dan wel door mee te doen met braderieën en informatiemarkten. De hoogte van de jaarlijkse donateursbijdrage is € 25,00 voor individuen en € 35,00 voor gezinnen. De sponsors worden gezocht binnen het invloedsgebied van de boerderij. Dat is het ziekenhuis, de bedrijven in het bedrijvengebied Zichtenburg, Kerketuinen en Dekkershoek (ZKD) en de winkels en bedrijven in de verschillende winkelcentra. De sponsoring kan bestaan uit een jaarlijks geldbedrag of bijdragen in natura. Door middel van fondsenwerving worden subsidies binnen gehaald voor het herstellen en uitbreiden van de accommodatie en het bekostigen van activiteiten en educatief onderricht voor de buurt. Er zijn daarnaast nog inkomsten uit verkoop van horeca, opbrengsten van de boerderij zoals eieren, honing en verhuur van de hobbytuinen. Het aantal sponsoren en donateurs hopen wij in 2015 uit te breiden door gericht te gaan lobbyen en te gaan flyeren in de buurt.

UITGAVEN

De uitgaven worden overheerst door de exploitatiekosten voor het in stand houden van de veestapel en het dierenwelzijn. Daarnaast vraagt ook het achterstallig onderhoud van de opstallen een forse investering. Door zoveel mogelijk te werken met vrijwilligers en door slim gebruik te maken van de mogelijkheden die onze sponsors ons bieden wordt geprobeerd om de kosten laag te houden.

TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

Binnen de looptijd van dit beleidsplan is de stichting voornemens een aantal initiatieven te ontplooien om de buurtboerderij verder uit te bouwen tot een ontmoetingsplek voor de wijk.

Nu het Juliana Kinderziekenhuis in 2015 gaat verhuizen wordt een nauwere samenwerking gezocht. Daarnaast willen we met hen en in samenwerking met andere 'omwonenden' en met de gemeente komen tot een herinrichting van het Florence Nightingalepark.

In 2015 wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn van een uitbreiding van de boerderij met een recreatieruimte en een invalidentoilet.

In het komende jaar wordt er een intensievere samenwerking gezocht met de Hondenschool Haaglanden die haar activiteiten op de boerderij gaat uitbreiden en met de imkers die dit jaar hun eerste honing hopen te oogsten. Zij gaan educatieve lessen geven over imker zijn en bijenteelt.